

FEBRUARI 2017

WERKGROEPNIEUWS

Werkgroep Achttiende Eeuw-Lezing “Meertaligheid in woord en klank in de (Zuidelijke) Nederlanden” (5 mei 2017, 19u30, Museum Vleeshuis | Klank van de Stad, Antwerpen)

Naar aanleiding van het verschijnen van de literatuurgeschiedenis “De weg naar het binnenland. 1700-1800: de Zuidelijke Nederlanden” door Tom Verschaffel organiseert de Werkgroep 18e Eeuw, in samenwerking met het Museum Vleeshuis | Klank van de Stad, op 5 mei te Antwerpen een lezing en debatavond.

Het thema voor deze avond, die vrij toegankelijk is, betreft meertaligheid in de vroegmoderne literatuurproductie in de (Noordelijke en Zuidelijke) Nederlanden. De avond opent met een lezing van Tom Verschaffel, waarna een muzikaal intermezzo volgt, geheel in het thema van meertaligheid. Als muzikaal intermezzo brengen Piet Stryckers en ensemble onbekende Zuid-Nederlandse muziek. Afgesloten wordt met een debat tussen Vlaamse en Nederlandse experts rond de thematiek van meertaligheid in vroegmoderne literatuur en een receptie in het Museum. Verdere info volgt in een aparte nieuwsbrief, maar geïnteresseerden kunnen zich alvast aanmelden bij Lieke van Deinsen (L.van.Deinsen@rijksmuseum.nl) of Beatrijs Vanacker (beatrijs.vanacker@kuleuven.be).

Oratie van Werkgroep-voorzitter Fokko-Jan Dijksterhuis (3 maart 2017, 15u45, aula VU Amsterdam)

Op 3 maart zal dr. Ir. Fokko-Jan Dijksterhuis de oratie uitspreken ter gelegenheid van zijn benoeming door de Dr. C. Louise Thijssen-Schoute Stichting tot bijzonder hoogleraar Ideeëngeschiedenis van de vroegmoderne tijd, in het bijzonder de kennisgeschiedenis. De rede draagt als titel “Werelden van vernuft. Denken over kennis in de vroegmoderne tijd”. De zitting is bepaald op vrijdag 3 maart, om 15u45, in de aula van de VU Amsterdam.

Citaat uit de aankondiging :

“De kennisgeschiedenis onderzoekt hoe wetenschap en technologie ontwikkelen binnen een brede culturele context. De wortels van onze moderne kennissamenleving liggen in de vroegmoderne tijd. De wetenschappelijke en industriële revoluties, de Verlichting legden de grondslag van de moderne wetenschap en technologie en gaven vorm aan onze opvattingen over kennis. Wanneer je het spoor terug volgt kom je terecht in fascinerende werelden van vernuftige onderzoekers en soms wonderlijke opvattingen. Dit doet Fokko Jan Dijksterhuis in zijn oratie als

bijzonder hoogleraar Ideeëngeschiedenis van de vroegmoderne tijd, in het bijzonder de kennisgeschiedenis.”

Promotie Werkgroep-bestuurslid Lieke van Deinsen (12 mei 2017, 12u30, aula Radboud Universiteit, Nijmegen)

Op 12 mei verdedigt Lieke van Deinsen haar proefschrift getiteld “Literaire erflaters. Canonvorming in tijden van culturele crisis”. Diezelfde middag wordt ook de handelseditie voorgesteld die zal verschijnen bij Uitgeverij Verloren. De plechtigheid vindt plaats aan de Radboud Universiteit Nijmegen en is vrij toegankelijk.

Oproep scriptieprijs Werkgroep 18e Eeuw, editie 2016 (deadline 1 juli 2017)

Jaarlijks reikt de Werkgroep 18e Eeuw de “Scriptieprijs 18e Eeuw” uit aan de auteur van een masterscriptie over een aspect van de geschiedenis, literatuur, filosofie of beeldende kunst van de ‘lange’ achttiende eeuw (1670-1830). Scripties kunnen zowel in het Nederlands, Engels, Frans en Duits zijn opgesteld. Voor deze editie dient de scriptie in 2016 te zijn goedgekeurd, van excellente kwaliteit te zijn en zich door originaliteit of een interdisciplinaire benadering te onderscheiden.

De prijs bestaat uit een korte voorstelling van de scriptie op het jaarcongres van de Werkgroep 18de Eeuw, een geldbedrag van € 250 en de mogelijkheid tot publicatie van de scriptie in artikelvorm in het jaarboek van de werkgroep.

De inzendtermijn voor de Scriptieprijs 18e Eeuw sluit op 1 juli 2017. De scriptie dient in PDF-formaat te worden bezorgd aan Klaas Van Gelder, secretaris van de scriptieprijs (Klaas.VanGelder@UGent.be). Van de auteur wordt verder een beknopt curriculum vitae verwacht, aangevuld met enkele gegevens over de scriptie, zoals de periode van verslaglegging, naam van de begeleider(s) en de onderwijsinstelling. Het volledige reglement kan u vinden op de [website](#).

Publicaties en website Werkgroep 18e Eeuw

Als abonnee van de Werkgroep 18e eeuw vindt u binnenkort ook een aantal nieuwe publicaties in uw bus. In **maart 2017** wordt het laatste nummer van het tijdschrift *De Achttiende Eeuw* (48.1-2) verwacht, een themanummer over geur en smaak in de achttiende eeuw, voortvloeiend uit het

jaarcongres met dezelfde thematiek dat in maart 2016 in Brussel plaatsvond. Zoals reeds werd aangekondigd, heeft de Werkgroep 18^e eeuw in 2017 samen met de Werkgroep Zeventiende Eeuw

een nieuw tijdschrift (*The Early Modern Low Countries*) in het leven geroepen, maar beide werkgroepen blijven wel afzonderlijk bestaan en activiteiten organiseren. Met ingang van jaargang 49 (2017) kunt u eens per jaar, in het najaar, het **Jaarboek Achttiende Eeuw** op uw deurmat verwachten. Elk nummer bevat een themadossier met een drietal bijdrages rond een relevant en actueel onderwerp. Daarnaast verschijnen er in elke editie losse bijdragen die de achttiende eeuw op een nieuwe manier belichten. Meer info over de inhoud en auteursinstructies vindt u [hier](#).

Met dank aan onze webdesigner werd ook onze website <https://achttiendeeeuw.wordpress.com/> in een nieuw kleedje gestopt. Op de website kunt u ook meer te weten komen over de kernactiviteiten van de werkgroep, zoals het jaarcongres, het jaarboek en de lezingen.

Ammodo KNAW award voor bestuurslid Alicia Montoya

Tweejaarlijks reikt de Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappen de Ammodo KNAW Award uit. 'De Ammodo KNAW Award stimuleert [...] specifiek de fundamentele wetenschap. De Award bestrijkt alle wetenschappelijke disciplines, verdeeld in vier domeinen: Biomedical Sciences, Humanities, Natural Sciences en Social Sciences.' Dit jaar viel onder meer bestuurslid Alicia Montoya, hoogleraar Franse letterkunde en cultuur, in de prijzen. In haar onderzoek toonde ze aan dat tijdens de Verlichting ook religieuze boeken nog populair bleven. Aan de Award is een bedrag van € 300.000 verbonden.

Het bestuur van de Werkgroep wenst Alicia van harte te feliciteren met deze award.

CONGRESSEN, WORKSHOPS, STUDIEDAGEN, SYMPOSIA

Workshop: Techniques of Theatre and: Theatre as a technique (22 maart 2017, Gent)

Op 22 maart organiseren GEMS (Group for Early Modern Studies), Thalia en de onderzoeksgroep ITEMP (Imagineering Violence : Techniques of Early Modern Performativity in the Northern and Southern Netherlands 1630-1690) een workshop over de theatertechnieken, zoals die warden/worden gehanteerd in het theater van de vroege moderniteit tot het hedendaagse theater. De workshop bevat een methodologisch luik en een thematisch luik, waarbij de vraag

naar hoe theater kan worden ingezet als techniek bij het produceren van kennis centraal staat en richt zich expliciet tot jonge onderzoekers. Meer informatie over het verloop van deze workshop vindt u [hier](#) of kan u verkrijgen bij Yannice.DeBruyn@ugent.be.

Congres “The persistence of civic identities in the Netherlands, 1747-1848” (12 mei 2017, VOC-zaal van het Bushuis-Oostindisch Huis, Amsterdam)

Op 12 mei 2017 organiseert het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap in samenwerking met de projectgroepen “The persistence of civic identities in the Netherlands, 1747-1848” (Leiden) en “Managing the crisis? The resilience of local networks and institutions within the Low Countries during the Napoleonic Period” (Huygens ING / Antwerpen), het KNHG-voorjaarscongres *Nieuwe staat, nieuwe burgers? Burgerschap in de Lage Landen, 1750-1850*.

De decennia aan weerszijden van 1800 vormen in de geschiedenis van Nederland en België onmiskenbaar een periode van grote politiek-maatschappelijke transformaties. In historisch onderzoek staan doorgaans vooral deze veranderingen centraal. Het KNHG-voorjaarscongres van 2017 biedt tegenwicht aan deze gerichtheid op verandering juist op een terrein waarop deze als zeer vanzelfsprekend wordt gezien: burgerschap. Van burgerschap wordt algemeen aangenomen dat het in de decennia rond 1800 een transitie doormaakte van stadsburgerschap naar staatsburgerschap. Dit congres werpt de vraag op of hier wel sprake was van een zero-sum game: bleven in de negentiende eeuw niet ook oudere, lokale en regionale vormen van burgerschap bestaan, en omgekeerd, was burgerschap in de achttiende eeuw wel altijd zo lokaal gericht?

De sprekers presenteren onderzoek naar continuïteiten in burgerschapspraktijken. Zij kijken daarbij steeds naar zowel het Noorden als naar het Zuiden. De transnationaal vergelijkende en diachrone benadering van dit congres vestigt de aandacht op burgerinitiatieven die bestand bleken tegen staatsomwentelingen, economische malaise en de veranderende betekenis van politiek-juridisch burgerschap.

Het congres zal plaatsvinden in de VOC-zaal van het Bushuis-Oostindisch Huis in Amsterdam. De congrestaal is Nederlands. Informatie over aanmelding en dergelijke volgt. Zie [hier](#) voor een voorlopig programma.

LEZINGEN

Boekpresentatie “Edmund Burke. Zin en Onzin van het Vooroordeel” (20 april 2017, deBuren, Brussel)

Op 20 april vindt in Brussel de boekvoorstelling van “Edmund Burke. Zin en Onzin van het Vooroordeel” plaats. De organisatie is in handen van “De Debatten”, in samenwerking met het Vlaams-Nederlands Huis deBuren. Naar aanleiding van het verschijnen van dit boek, verklaren Bart de Wever, Paul Scheffer en Anton Jaeger elk hun persoonlijke opvattingen en professionele bedenkingen bij de actualiteit van het denken van Edmund Burke. Journaliste Annelies Beck gaat achteraf in gesprek met hen. De avond wordt ingeleid door Andres Kinneging.

Toegang is gratis, maar u reserveert best via de website van de deBurden (www.deburen.eu). Meer info over het verloop van de avond, de sprekers en de plaats van het gebeuren, vindt u [hier](#).

TENTOONSTELLINGEN

Tentoonstelling Watteau (Teylers Museum, Haarlem, tot en met 14 mei 2017)

Sinds 1 februari kan u in het Teylers Museum in Haarlem een tentoonstelling bezoeken met werken van de vroeg 18e-eeuwse Franse schilder Antoine Watteau.

Alle praktische informatie kan u [hier](#) vinden.

Een citaat van de website als voorsmaakje:

“Teylers Museum presenteert in samenwerking met het Städel Museum in Frankfurt de eerste grote tentoonstelling sinds 1935 van de kunstenaar in Nederland. De collecties van beide musea vullen elkaar prachtig aan. De verzamelingen worden aangevuld met belangrijke werken uit particuliere en museale collecties in heel Europa, zodat 70 tekeningen en schilderijen van Watteau en zijn navolgers voor even in Haarlem te bewonderen zijn. Bekijk naast de werken van de meester prenten uit de tijd van Watteau, penningen die de Zonnekoning vereren maar ook bespotten en schitterende 18de-eeuwse mode met de naar Watteau vernoemde plooi. En verwonder je over de jurken, kostuums en maskers die modestudenten van de Rietveld Academie speciaal maakten naar aanleiding van de tentoonstelling.”

OVERIGE

Oproep voor het *Rijksmuseum Fellowship Programme* (deadline: 12 maart 2017, 18u)

Het Rijksmuseum biedt elk jaar enkele fellowships aan bedoeld voor talentvolle jonge onderzoekers. De oproep richt zich zowel tot Masterstudenten, als doctoraatsstudenten en postdocs. Het fellowship vangt aan in het academiejaar 2017-2018 en kan tussen 6 en 24 maanden duren. Voor meer informatie, raadpleegt u de website van het [Rijksmuseum](http://rijksmuseum.nl).

Hieronder vindt u een omschrijving van het doel van het fellowship:

“The Rijksmuseum operates a Fellowship Programme for outstanding candidates working on the art and history of the Low Countries whose principal concern is object-based research. The aim of the programme is to train a new generation of museum professionals: inquisitive object-based specialists who will further develop understanding of art and history for the future. The focus of research should **relate to the Rijksmuseum’s collection**, and may encompass any of its varied holdings, including Netherlandish paintings, sculpture, decorative arts, prints, drawings, photography and historical artefacts. The purpose of the programme is to enable applicants to base part of their research at the Rijksmuseum, to strengthen the bonds between the universities and the Rijksmuseum, and to encourage the understanding of Netherlandish art and history. The programme offers students and academic scholars access to the museum’s collections, library, conservation laboratories and curatorial expertise.”

Call voor inzendingen voor de Francis-Stephen-Award 2017 (deadline 31 maart 2017)

Het *Österreichische Gesellschaft zur Erforschung des 18. Jahrhunderts* heeft een oproep gelanceerd voor inzendingen van uitstekende doctoraatsverhandelingen uit de *humanities*, voor de Francis-Stephen-Award 2017. Om in aanmerking te komen moet de verhandeling bijdragen tot een betere kennis van de geschiedenis van het Habsburgse Rijk in de 18^e eeuw en moet ze geschreven zijn in het Duits, Frans of Engels. Inzendingen kunnen verstuurd worden naar Österreichische Gesellschaft zur Erforschung des 18. Jahrhunderts, p.A. ao. Univ.-Prof. Dr. Franz Eybl, Institut für Germanistik der Universität Wien, Universitätsring 1, A-1010 Wien.

VERSCHENEN

Frijhoff, Willem, Kok Escalle, Marie-Christine & Sanchez-Summerer Karèn, *Multilingualism, Nationhood and Cultural Identity. Northern Europe, 16th-19th centuries* (Amsterdam: University Press, 2016)

Postma, Jan, *Alexander Gogel (1765-1821). Grondlegger van de Nederlandse staat* (Hilversum: Verloren, 2017)

Storm Van Leeuwen – Van der Horst, Irene, *Reislustige Zeeuws regenten. De reis van Isaac en Paul Hurgronje, Paulus Ribaut en Johan Steengracht naar Londen in 1769* (Hilversum: Verloren, 2017)

Van Strien-Chardonneau, Madeleine & Kok Escalle Marie Christine, *French as Language of Intimacy in the Modern Age* (Amsterdam: University Press, 2016)

Verberckmoes, Johan & Goossens, Carine, *Broze levens, krachtige vrouwen, Zussen, moeders en tantes Goubau in de achttiende eeuw* (Leuven: Peeters, 2017)

Labrousse, Elisabeth, van Bunge, Wiep, et. al., *Correspondance de Pierre Bayle, Vol. XIV : décembre 1706-avril 1732* (Oxford: SVEC, 2017)

contact: beatrijs.vanacker@kuleuven.be